

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА

пролет 2018

Министерство на финансите на Република България

Пролетната макроикономическа прогноза на Министерството на финансите отчита по-благоприятните очаквания за развитието на световната и европейска икономика в сравнение с есенната прогноза за 2017 г. Оценките за динамиката на международните цени на петрола и енергийните суровини също са повишени, най-вече за 2018 г.

В същото време българската икономика отчете 3.6% реален растеж за 2017 г., при очаквани 4% в прогнозата от септември 2017 г. Това се дължеше на по-силно отрицателния принос на нетния износ, докато вътрешното търсене се представи по-добре от очакваното. Очаква се ръстът на БВП да се ускори до 3.9% през 2018 г., като вътрешното търсене ще продължи да бъде водещо. Частното потребление слабо ще се ускори, подкрепено от подобреното доверие на потребителите и реалното увеличение на разполагаемия доход на домакинствата. Същевременно, инвестиционната активност ще бъде движена основно от повишението на публичните инвестиции. Очакванията са за ускорение на общия износ поради по-ниската база от предходната година и очакваната благоприятна динамика през 2018 г., което заедно с повишените растежи на вътрешното търсене ще подкрепи нарастването на вноса. В резултат се очаква отрицателният принос на нетния износ към БВП да нарасне.

Темповете на растеж на БВП ще останат сравнително високи през целия прогнозен период. Икономическата активност слабо ще се забави до 3.8% през 2019 г., поради низходящата динамика при вътрешното търсене и ще достигне 3.7% в перио-

да 2020–2021 г. Вътрешното търсене ще остане водещо за растежа на БВП по линия както на потреблението, така и на инвестициите. Докато инвестиционната активност се очаква умерено да нарасне, по-ниският прираст на заетостта и реалните доходи ще се отрази в леко забавяне на растежа на частното потребление. Очаква се негативният ефект върху БВП по линия на нетния износ да се свие до около 0.8 пр.п. през 2020 и 2021 г.

През 2017 г. растежът на заетостта бе по-висок от очаквания, но това не доведе до съществено ревизиране на оценките за динамиката на заетите в средносрочен хоризонт, поради значителното влияние на селското стопанство. В средносрочен план, ограниченията от страна на предлагането на труд и негативното демографско развитие ще се отразят в забавяне на растежа на заетите до преустановяването му през 2021 г. Очакванията за инфлацията са повишени за целия прогнозен период предвид отчетената динамика през 2017 г. и първите два месеца на 2018 г., както и актуализираните допускания за международните цени на храните и суровия петрол. Кредитирането за частния сектор ще продължи да се ускорява до края на прогнозния период, като очакванията за неговия растеж са занижени в сравнение с есенната прогноза предвид по-бавното възстановяване на кредитата за нефинансови предприятия.

Рисковете пред реализирането на прогнозата продължават да са свързани основно с развитието на външната среда и динамиката на международните цени, както и неблагоприятните демографски тенденции в страната. ●

1. Външна среда

Очакванията за развитието на световната и европейската икономика се подобряват спрямо Есенната прогноза, основно в резултат на по-доброто представяне през 2017 г. Растежът на световната икономика се ускори през 2017 г., подкрепен едновременно от развитите и развиващите се страни. Икономическият растеж в ЕС също се повиши, с принос както от страна на вътрешното търсене (потребление и инвестиции), така и на нетния износ. Възходящата динамика на европейската икономика се дължеше на благоприятното развитие в повечето страни от Съюза, като икономическият растеж се оказа по-висок от очаквания в най-големите страни членки, с изключение на Обединеното кралство.

През 2018 г. се очаква растежът на световната икономика да продължи плавно да нараства, подкрепен от повишената икономическа активност в развиващите се страни и ускорението на ръста на БВП на САЩ. Същевременно, растежът на европейската икономика ще започне да се забавя, поради по-ограниченото нарастване на заетостта. Несигурността, свързана с последствията от предстоящото излизане на Обединеното кралство от ЕС, е възможен риск пред икономическата активност в региона. Растежът на европейската икономика ще продължи да се забавя през целия прогнозен период.

Прогнозата за курса BGN/USD се основава на наличието на фиксиран курс на лева към единната европейска валута и техническо допускане за разменния курс на еврото към щатския долар. Последното се състои в изчисляване на средния курс EUR/USD с дневни данни за последните десет работни дни към датата на изготвяне на допусканията и фиксирането му за дните до края на прогнозния хоризонт. В настоящата прогноза последните актуални дневни данни са към 13.03.2018 г.

Допусканията за ценовата динамика на основните групи суровини се основават на очакванията на МВФ и СБ, актуални към момента на изготвяне на прогнозата. Въз основа на тази информация, през 2018 г. средната цена на суровия петрол тип „Брент“ се очаква да се повиши със 17.6% до 64 щ.д./барел, при очакван ръст от 1.5% през септември 2017 г. Тези очаквания са свързани не само с подобрените перспективи за растеж на глобалната икономика, но също така и с разширеното споразумение на страните от ОПЕК за ограничаване на производството, както и геополитическото напрежение в Близкия изток, които повишиха цената на суровината в края на 2017 г. и началото на 2018 г. В съответствие с пазарните очаквания, цената на суровия нефт ще се понижи през 2019 г. с 6.5%, като тази тенденция ще продължи със забавящ се темп и в края на прогнозния период пет-

Външни допускания. Промени спрямо предходната прогноза.

	Пролетна прогноза 2018 г.				Есенна прогноза 2017 г.			Разлика спрямо предходната прогноза		
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Световна икономика (реален растеж, %)	3.9	3.9	3.8	3.7	3.7	3.7	3.7	0.2	0.2	0.0
Европейска икономика - ЕС 28 (%)	2.3	2.1	1.9	1.8	2.0	1.8	1.8	0.3	0.3	0.1
Валутен курс щ.д./евро	1.23	1.23	1.23	1.23	1.19	1.19	1.19	0.04	0.04	0.04
Цена на петрол "Брент" (щ.д./барел)	64.0	59.8	57.0	55.5	52.6	53.1	53.7	11.4	6.7	3.3
Цена на неенергийни суровини (в щ.д., %)	5.5	1.1	-0.6	-0.3	0.4	1.2	1.0	5.1	0.0	-1.6

Източник: МФ, ЕК, МВФ, СБ

ролтът ще поевтинее до 55.5 щ.д./барел. Неенергийните суровини ще поскъпнат средно с 5.5% през 2018 г. Цените на металите се прогнозира да се повишат с 13%, подкрепени от силното търсене от страна на Китай, а тези на храните – с 2.6%. Поскъпването на неенергийните суровини се очаква да се забави до

2. Брутен вътрешен продукт

През 2017 г. брутният вътрешен продукт на България нарасна с 3.6%¹ при очаквани 4% в прогнозата от септември 2017 г. По-ниският растеж се дължеше на силно отрицателния принос на нетния износ (-1.7 пр.п.), докато вътрешното търсене се представи по-добре от очакваното с положителен принос от 5.3 пр.п. към растежа на БВП.

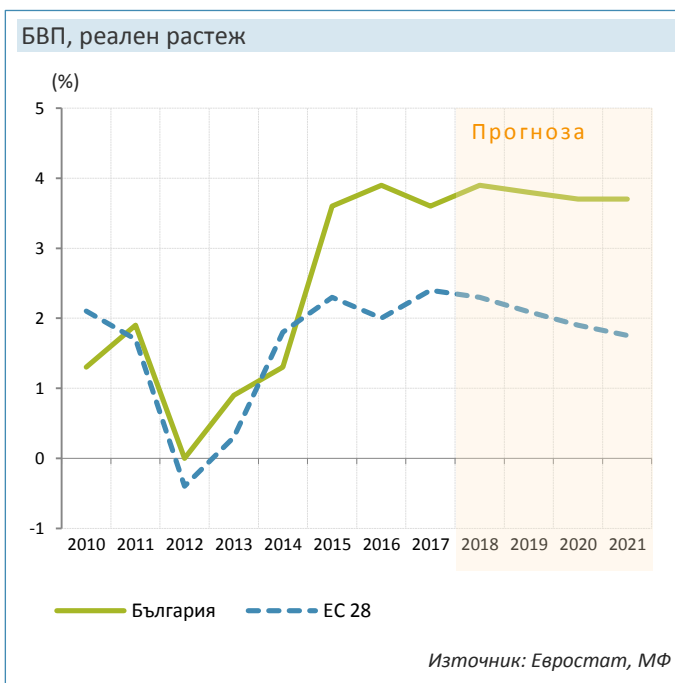
В началото на 2018 г. бе регистрирано повишение на индикатора за доверие на потребителите и на общия показател за бизнес климата. Очакванията на потребителите за икономическата ситуация в страната се подобриха, благоприятни са и очакванията на предприемачите, най-вече в секторите строителство и услуги.

БВП се прогнозира да нарасне с 3.9% през 2018 г., като растежът ще продължи да бъде движен от вътрешното търсене. Крайното потребление ще се повиши с 5%, а растежът на инвестициите в основен капитал се очаква да достигне 10.1%. Прогнозираното увеличение на публичното потребление и инвестиции ще има основен принос за повишения ръст на вътрешното търсене. Частното потребление слабо ще се ускори до 4.9%, подкрепено от подобреното доверие на потребителите, продължаващото нарастване на заетостта и реалното увеличение на разполагаемия доход на домакинствата. Прогнозите на международни институции са за незначително забавяне на икономическата активност в ЕС и ускоряване на растежа в глобален план. Това ще се отрази в запазване на динамиката на външното търсене и растежът на

1.1% през 2019 г., главно поради очакваното стабилизиране при цените на металите, а през 2020 и 2021 г. ще отчетат поевтиняване, съответно от 0.6% и 0.3%, най-вече по линия на очакванията за по-ниски цени на храните.

износа на стоки ще остане близък до този от предходната година. Същевременно, поради ниската база от 2017 г. и очакваната благоприятна динамика през текущата година се очаква растеж на износа на услуги. Повишеното вътрешно търсене и износет ще подкрепят нарастването на вноса. В резултат, през 2018 г. се очаква отрицателният принос на нетния износ към БВП да се повиши спрямо 2017 г. и да достигне 2 пр.п.

Растежът на БВП слабо ще се забави до 3.8% през 2019 г. поради низходящата динамика при вътрешното търсене, движена от по-слабото нарастване на публичните инвестиции. Очаква се ръстът на инвестициите в основен капитал да се забави до 6.6%. Частното потребление ще продължи да нараства, подпомогнато от увеличението на доходите и кредитите

¹ Предварителни данни на НСИ.

за домакинствата. Спрямо 2018 г. то слабо ще забави своя ръст до 4.8% поради по-умереното нарастване на реалния разполагаем доход на домакинствата. Очакваният по-нисък растеж на вътрешното търсене ще се отрази в забавяне на ръста на вноса и, съответно, на отрицателния принос на нетния износ до 1.4 пр.п.

Икономическият растеж се очаква да достигне 3.7% в периода 2020–2021 г. Както и в предходната прогноза, вътрешното търсене ще остане водещо за растежа на БВП по линия както на потреблението, така и на инвестициите. Докато инвестиционната активност се очаква умерено да нарасне, по-ниският прираст на заетостта и реалните доходи ще се отрази в леко забавяне на растежа на частното потребление. Очаква се негативният ефект върху БВП по линия на нетния износ да се задържи около 0.8 пр.п. през 2020 и 2021 г. •

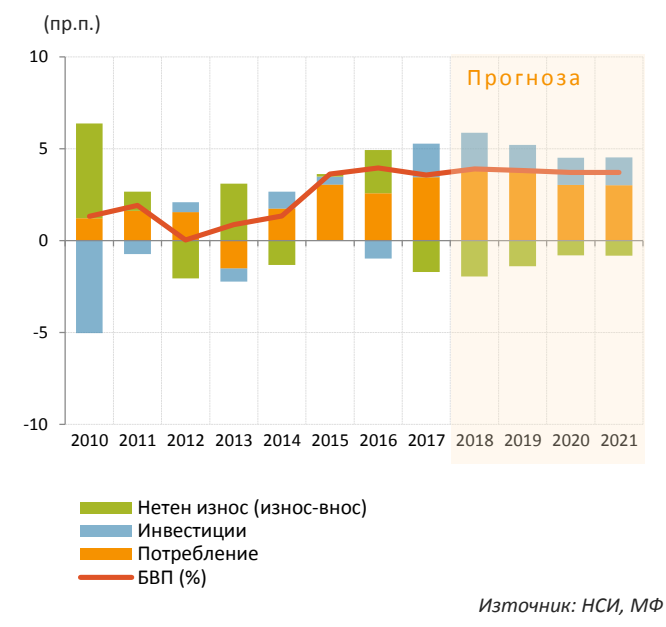
3. Платежен баланс

През 2017 г. бе отчетен по-малък излишък по текущата сметка на страната (3.9% от БВП), в резултат от неблагоприятна ценова динамика и ускорено нарастване на реалния внос спрямо износа.

В настоящата прогноза, както и в прогнозата от септември 2017 г., се очаква забавяне на нарастването на международните цени и най-вече на цената на нефта през 2018 г., при обезценка на долара спрямо еврото. Това ще се отрази в понижение на дефлаторите и подобрене на условията на търговия (т.е. дефлаторът на износа ще бъде по-висок от този на вноса). Очаква се динамиката при условията на търговия да се запази до края на прогнозния период.

По отношение на реалните растежи, се прогнозира нарастването на износа да продължи през 2018 г., с леко ускорен темп, в резултат от очаквания положителен растеж в износа на услуги. След това ръстът ще се забавя постепенно, в съответствие с динамиката на външното търсене. Подобриенето във вътрешното

Реален растеж на БВП и приноси по компоненти

търсене през 2018 г. и нуждата от суровини за експортно-ориентираните отрасли ще подкрепят повишението на вноса през текущата година, след което и при него се очаква плавно понижение на растежа.

Предвид динамиката на цените и реалните растежи номиналните темпове на нарастване вноса и износа ще се доближат през 2018 г., но вносът ще продължи да бъде водещ. Салдото на търговията със стоки и услуги ще бъде почти балансирано. Очакваното ускорение на брутният опериращ излишък, наред с плавно нарастване на ПЧИ ще се отрази в увеличение на изплащания към нерезиденти инвестиционен доход, покачване на дефицита на статията първичен доход и влошаване на общото салдо по доходните статии. Отчитайки динамиката по отделните статии, съотношението на баланса на текущата сметка спрямо БВП ще се понижи до 1.7% през 2018 г.

В периода 2019–2021 г., както и в предходната прогноза, се очаква номиналното нарастване на вноса на

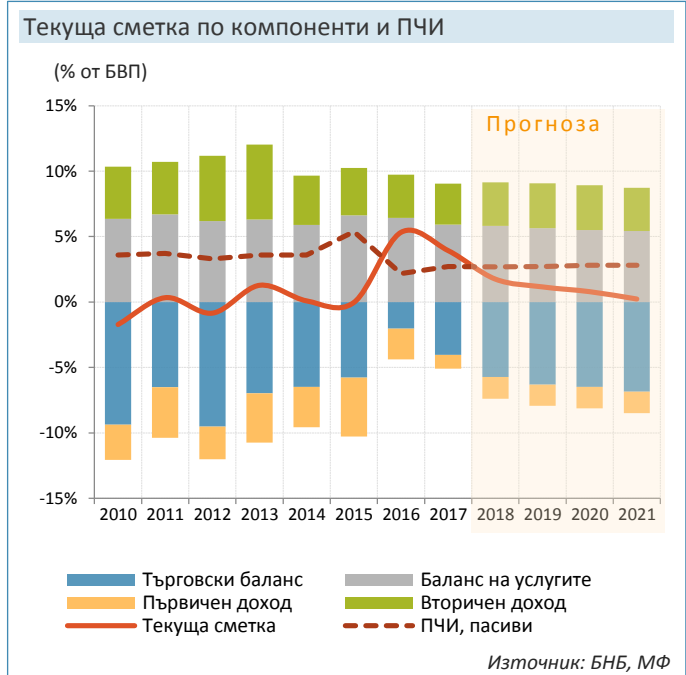
стоки да изпреварва това на износа и да се отрази в нарастване на *търговския дефицит*. Балансът ще достигне 6.8% от БВП през 2021 г. Излишъкът по Услуги ще нараства в номинално изражение, но с темпове, по-ниски от повишението на БВП. Последното ще доведе до постепенно относително понижение на салдото до 5.4% в края на прогнозния период. Така общият баланс по търговията със стоки и услуги ще бъде основен фактор за низходящата динамика на текущата сметка. С активизирането на проектите и плащанията от програмния период 2014-2020 г. се предвижда нарастване на входящите трансфери към сектор „Държавно управление“. Очаква се то да бъде компенсирани от изменението на салдото по Първичен доход и общият баланс на доходните статии да остане почти без изменение в диапазон 3.3-3.4% от БВП.

Балансът по текущата сметка ще остане положителен през целия прогнозен период, но ще се понижи до 0.2% от БВП през 2021 г. •

4. Пазар на труда и доходи от труд

През 2017 г. заетостта нарасна с по-бърз темп от очаквания в есенната макроикономическа прогноза, което беше свързано и с по-голямо увеличение на работната сила. Тези развития не оказаха съществено влияние върху оценките за динамиката на заетите в средносрочен хоризонт, тъй като бяха повлияни в значителна степен от селското стопанство, което се характеризира с голяма волатилност.

В началото на 2018 г. очакванията за развитието на пазара на труда останаха благоприятни. Оценките на бизнеса за динамиката на наетите се повишиха, което бе характерно както за индустрията и строителството, така и за услугите. В същото време, недостигът на труд като пречка за развитието на дейността и в трите наблюдавани икономически сектора трайно надхвърли нивата си от 2008 г. през изминалата година. Така достигнатото високо ниво на търсенето на труд и ограниченията от страна на предлагането да-

доха основания да се очаква забавяне в динамиката на заетостта в средносрочен хоризонт.

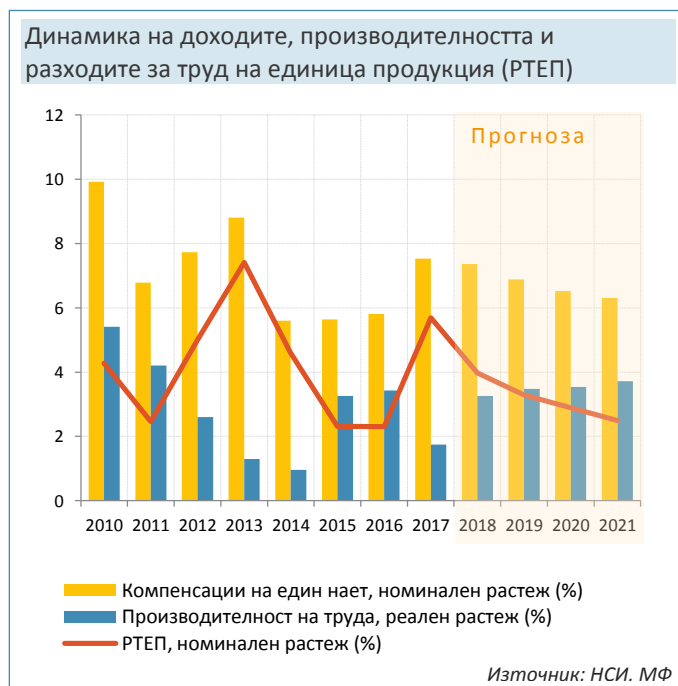
През 2018 г. растежът на заетите се очаква да възлезе на 0.6%², след значителното повишение от 1.8% за предходната година. Основната причина за забавянето е селското стопанство. Високият дял на заетите в сектора, при общовалидна за страните от ЕС тенденция към понижение и протичащият процес на реструктуриране на земеделските стопанства към по-големи, които наемат труд, обусловиха очакваното понижение на самонаетите в сектора. Така положително влияние през 2018 г. се очаква по линия на търсенето на труд в индустрията и услугите. В синхрон с нарастването на вътрешното търсене, динамиката на заетите в услугите ще се подобри, за което допълнително ще допринесе и по-слабото предста-

² Съгласно дефиницията по ЕСС 2010.

вяне на заетостта в сектора през 2017 г. Стабилният растеж на износа ще подкрепя откриването на работни места в промишлеността, а стабилизираното ниво на заетите в строителството в края на 2017 г. и очакваното ускоряване на икономическата активност в сектора през 2018 г. дават основание там да бъде отбелязан един от най-високите растежи на заетостта сред икономическите дейности. Коефициентът на безработица се очаква да се понижи до 5.9% през 2018 г., а нивото на участие в работната сила ще нарасне с по-бавен темп спрямо година по-рано, поради постепенното свиване на потенциала на свободния трудов резерв, който би могъл да задоволи търсенето на труд.

Негативното демографско развитие и съответното отражение върху предлагането на труд ще ограничат растежа на заетите до 0.3 и 0.2% през 2019 и 2020 г., а в края на прогнозния хоризонт броят им се очаква да се стабилизира, с тенденция към леко понижение. Нивото на безработица ще се понижава до достигане на 5.4% през 2021 г. След 2020 г. работната сила се очаква да започне да намалява, но коефициентът на икономическа активност на населението ще запази тенденцията на повишение, макар и с все по-бавна скорост.

Оценките за изменението на доходите от труд в периода 2018–2021 г. остават близки до заложените в есенната прогноза, като по-съществена промяна може да се очаква през 2018 г. Номиналното нарастване на компенсацията на един нает през втората половина на 2017 г. надхвърли очакванията от есента и допринесе за по-висок средногодишен темп на нарастване на показателя от 7.5% спрямо очаквания от 6%. С отчетената повишена база, компенсацията на един нает ще се изменя през 2018 г. с темп, който се очаква да остане близък до този от предходната година. Номиналният растеж на разглеждания показател е оценен на 7.4%, в съответствие с възходящото развитие на производителността на труда, по-същественото нарастване на наетите лица и цените в страната. Допълнителен ефект ще се наблюдава и по линия на заложените по-висок размер на минималната заплата (10.9%), увеличението на осигурителната вноска за ДОО с нов 1 пр.п. и предвидените по-високи разходи за труд в приоритетни области на публичния сектор. Приносът на обществения сектор през 2018 г. ще остане по-нисък спрямо 2017 г., а доходите от труд в частния ще се ускоряват. Последното ще бъде свързано с очакваното по-високо търсене на труд, както в услугите, така и в индустрията, което ще

окаже влияние върху доходите във възходяща посока в контекста на наблюдаваните високи нива на недостиг на труд през 2017 г. Успоредно с очакванията за по-бавно нарастване на наетите лица след 2019 г. и отслабване на приноса от повишението на осигуровките, темпът на нарастване на компенсацията на един нает ще започне слабо да се забавя, като в края на разглеждания период се очаква да възлезе на 6.3%.

В рамките на прогнозния период реалният растеж на производителността на труда ще се повишава с 3.5% средногодишно, като оценките за неговата динамика остават близки до заложените в есенната прогноза. Отчетеното забавяне в динамиката на показателя през 2017 г. се обуславяше от значителния спад в

сектор селско стопанство и не би следвало да окаже ограничаващ ефект върху потенциала за растеж на икономиката в средносрочен план. От тази гледна точка наблюдаваното по-съществено нарастване на номиналните РТЕП през 2017 г. също се очаква да отшуми и да не окаже негативен ефект върху конкурентоспособността на икономиката в средносрочен хоризонт. Оценките за динамиката на доходите и производителността на труда в периода 2018–2021 г. ще допринесат за постепенното нарастване на дела на компенсациите на наетите в брутната добавена стойност. В края на прогнозния период двата показателя ще се изменят с близки темпове и по този начин номиналните разходи за труд на единица продукция ще нарастват умерено, със средногодишен темп от около 3.2%. ●

5. Инфлация

Средногодишната инфлация през 2017 г., според ХИПЦ, възлезе на 1.2% и бе само с 0.1 пр.п. по-висока спрямо есенната прогноза, а повишението на общото ниво на цените в края на годината достигна 1.8%. Предвид текущата динамика и актуализираните очаквания за международните цени на суровините, прогнозата за средногодишната инфлация през 2018 г. бе повишена до 1.8%, като нарастването на потребителските цени в края на периода се очаква да достигне 1.9%. Поскъпването на услугите се очаква да се ускори до 2.5% в края на годината, подкрепено от засилването на вътрешното търсене. От друга страна очакваните по-високи цени на храните в страната ще се отразят в поскъпване на услугите в ресторанти, хотели и други заведения за хранене. Прогнозираното нарастване на международните цени на петрола ще доведе до по-високи вътрешни цени на енергийните стоки, като транспортните горива се очаква да поскъпнат с 5.1% в края на 2018 г. Нехранителните стоки (без енергийните) ще продължат да отчитат поевтиняване, но с по-бавен темп, и предвид поскъпването

при услугите – приносът на базисната инфлация³ към общото нарастване на цените в края на периода се очаква да нарасне.

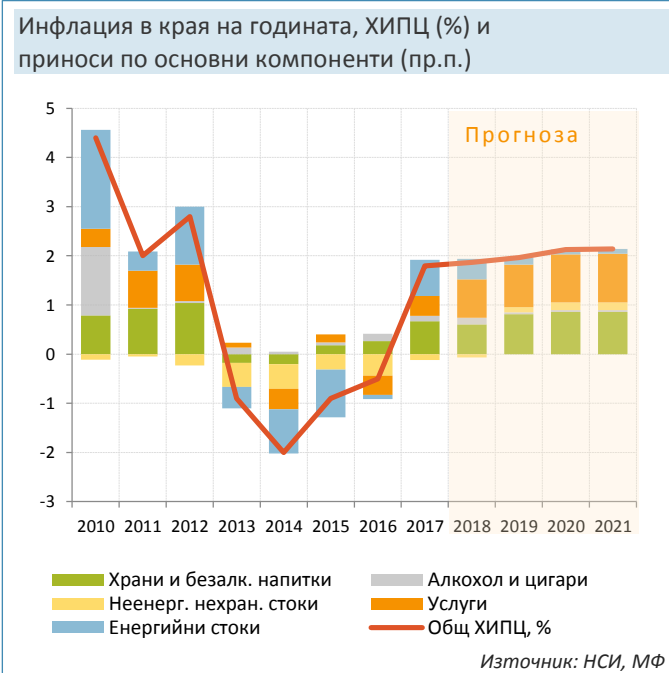
Приносът от планираното увеличение на акцизните ставки върху цигарите за повишението на общия ценови индекс се оценява на 0.1 пр.п. в края на годината.

Приносът от планираното увеличение на акцизните ставки върху цигарите за повишението на общия ценови индекс се оценява на 0.1 пр.п. в края на годината.

Средногодишното повишение на ХИПЦ през 2019 г. се прогнозира да бъде 2.0%, като толкова се очаква да бъде и инфлацията в края на годината. Повисоките стойности ще се дължат на засилване на базисната инфлация под влияние на по-високото вътрешно търсене. Средногодишното нарастване на цените се очаква леко да се ускори до 2.1% през 2020 и 2021 г., като приносът на базисната инфлация

³ От общия ХИПЦ е изключено изменението в цените на енергийните стоки и непреработените храни.

ще продължи да нараства, докато поскъпването при потребителските цени на горивата се очаква да се забавя до края на прогнозния период, предвид очакваната динамика на международните цени на суровия петрол. ●

6. Паричен сектор

По-бавното възстановяване при кредита за нефинансови предприятия за сметка на по-големия принос на кредита за домакинства, който бе положително повлиян от усвоения ресурс по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (при по-бавни темпове на възстановяване на средствата по програмата от страна на правителството през 2017 г.), доведе до ревизиране на очакванията за вземанията от частния сектор в низходяща посока спрямо септемврийската макроикономическа прогноза.

Годишният темп на изменение на кредита за частния сектор се ускори през 2017 г. и в края на декември бе 4.8% при 1.5% година по-рано. Тенденцията от предходната година на едновременно ускоряване на растежа на редовните кредити при по-голямо по-размер намаление при лошите и реструктурирани кредити се запази, което се отрази в известно ограничаване на общия темп на растеж на частния кредит. Свиването на лошите и реструктурирани кредити бе поизразено при кредитите за нефинансови предприятия, в резултат на което те се увеличиха общо с 1.7%. По-ниският темп на растеж при корпоративния кре-

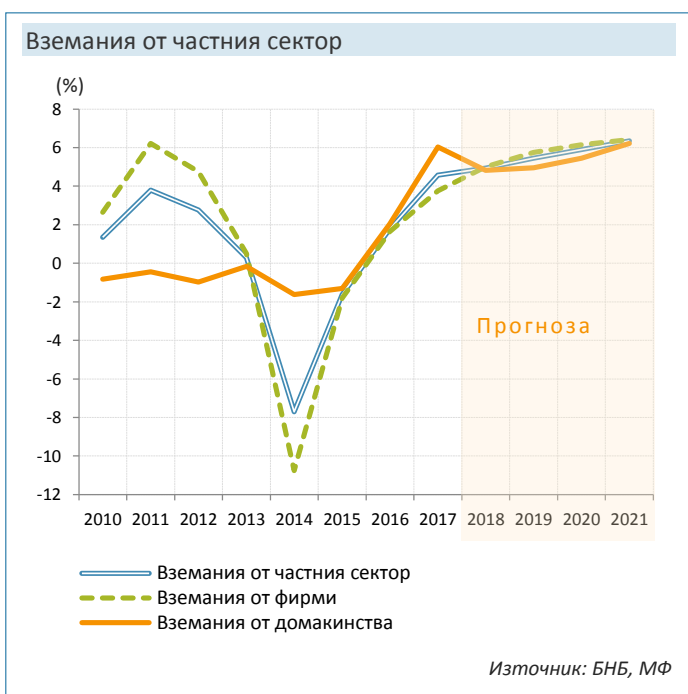
дит бе повлиян и от продължаващия процес на оптимизиране на балансите на банките и намаляване на кредитния риск чрез продажба на кредити и отписвания. Динамиката при кредитите за домакинства беше по-изразено възходяща и те отчетоха ръст от 6% за 2017 г., при 2% година по-рано. Потребителските и жилищните кредити нараснаха на годишна база с 5.8% и 7.4% в унисон с ускорението през годината на реалния растеж на крайното потребление на домакинствата и с продължаващото повишение при цените на жилищата.

Ръстът на паричното предлагане ще се ускорява минимално през прогнозирания период. През 2018 г. се очаква темпът му на растеж на годишна база да бъде около 7.9%, при 7.7% в края на 2017 г. Основание за това дава текущата динамика и очакванията за продължаващо нарастване на валутните резерви на страната, както и на депозитите в банковата система. В края на 2019 и 2020 г. широките пари ще ускорят ръста си, съответно до 8% и 8.1% на годишна база. През прогнозния период темпът на нарастване при овърнайт депозитите ще се забави за сметка на леко ускорение при растежа на депозитите в национална

валута и на забавяне на спада на деноминирани в чужда валута. Тази тенденция ще отразява постепенното намаление на предпочитанията на икономическите агенти към по-висока ликвидност.

В периода 2018–2021 г. кредитирането за частния сектор ще се ускорява постепенно в синхрон с предвиденията за относително устойчив растеж на частното потребление и инвестициите през целия прогнозен период, както и на прогнозата за продължаващо, макар и със забавящи се темпове, нарастване на заетостта и доходите. Очакванията са в края на 2018 г. годишният ръст на вземанията от частния сектор да достигне 4.9% и да се повиши до 5.5% през 2019 г., като плавното му ускорение ще продължи до края на прогнозния период. Известен ограничителен ефект

върху темпа на увеличение на частния кредит през разглеждания период може да се очаква по линия на тенденцията на намаление на лошите и реструктурирани кредити, но се очаква влиянието на този ефект постепенно да намалява. Вземанията от предприятия ще имат по-висок принос през 2018 г., а годишният им ръст ще достигне 5%, като ускорението му спрямо предходната година ще бъде в унисон с прогнозирания по-висок растеж на инвестициите. През следващите години темпът им на нарастване плавно ще се повишава и през 2019 и 2020 г. ще достигне съответно 5.7% и 6.2%. Вземанията от домакинства ще забавят растежа си през 2018 г. до 4.8%. През 2019 г. ще нараснат с 5%, като до края на прогнозния период ще продължат да ускоряват темпа си на растеж до 6.2% през 2021 г. ●

7. Рискове пред прогнозата

Основните рискове пред макроикономическата прогноза са свързани с несигурността за развитието на външната среда и очакванията за международните цени, както и неблагоприятните демографски тенденции в страната.

Рисковете пред прогнозата за икономическия растеж в посока надолу са основно по линия на външното търсене. Растежът на европейската икономика може да се забави повече от очакваното в резултат на фактори като несигурността, свързана с предстоящото излизане на Обединеното кралство от ЕС, по-неблагоприятни условията за финансиране в глобален мащаб, засилването на протекционистичните политики в някои страни, най-вече в САЩ, нарастването на геополитическото напрежение и по-силното от очакваното забавяне на китайската икономика. По-слабата икономическа активност на основните ни търговски партньори от ЕС би имало негативно влияние не само върху износа на България, но и върху вътрешното търсене, както чрез ограничаване на ръста на потреблението, така и чрез по-слаба инвестиционна активност.

От гледна точка на факторите за растежа, основният риск в прогнозата за пазара на труда произтича от демографското развитие. Поради отчетеното през последните години бързо намаление на безработните и обезкуражените, които представляват потенциален източник на заетост, в условията на спад на трудоспособното население, прогнозата се основава на очакване за постепенно преустановяване на растежа на работната сила и намаление в края на прогнозния хоризонт. Демографското влияние обаче би могло да окаже по-силно от очакваното отражение върху работната сила и тя да се понижи още през 2018 г. Това ще ограничи растежа на заетостта и оттук темпа на нарастване на икономиката. При по-ниска динамика на заетостта, един по-слаб темп на нарастване на производителността спрямо очакванията също ще забави растежа в средносрочен и дългосрочен план.

Подобна тенденция, съчетана с възходящо развитие на доходите, би могла да окаже допълнителен натиск за нарастване на разходите за труд на единица продукция и да ограничи конкурентоспособността на икономиката.

Основните рискове за прогнозата за инфлацията са свързани най-вече с направените допускания за динамиката на международните цени. Във връзка със специфичните условия на световния пазар на суров петрол към момента, съществуващите рискове за неизпълнение на очакванията във възходяща посока са свързани основно с неочаквани смущения в доставките по линия на геополитическо напрежение в някои от страните производителки и по-ускорено нарастване на световното потребление. Влияние в низходяща посока върху цените би могло да окаже нарастване на запасите в САЩ и евентуално неизпълнение на договореното споразумение за ограничаване на добива. ●

ОСНОВНИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ	ОТЧЕТНИ ДАННИ*		ПРОГНОЗА			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Международна среда						
Световна икономика (реален растеж, %)	3.2	3.7 **	3.9	3.9	3.8	3.7
Европейска икономика – ЕС 28 (%)	2.0	2.4	2.3	2.1	1.9	1.8
Валутен курс щ.д./евро	1.11	1.13	1.23	1.23	1.23	1.23
Цена на петрол "Брент" (щ.д./барел)	44.0	54.4	64.0	59.8	57.0	55.5
Цена на неенергийни суровини (в щ.д., %)	-2.6	4.9	5.5	1.1	-0.6	-0.3
Брутен вътрешен продукт						
БВП (млн. лв.)	94 130	98 631	104 674	111 145	117 890	124 919
БВП (реален растеж, %)	3.9	3.6	3.9	3.8	3.7	3.7
Потребление	3.3	4.5	5.0	4.9	3.9	3.8
Брутообразуване на основен капитал	-6.6	3.8	10.1	6.6	6.9	7.0
Износ на стоки и услуги	8.1	4.0	4.9	4.9	4.7	4.6
Внос на стоки и услуги	4.5	7.2	8.1	7.0	5.9	5.8
Пазар на труда и цени						
Заетост (ЕСС 2010, %)	0.5	1.8	0.6	0.3	0.2	0.0
Коефициент на безработица (НРС, %)	7.6	6.2	5.9	5.7	5.5	5.4
Компенсации на един нает (%)	5.8	7.5	7.4	6.9	6.5	6.3
Дефлатор на БВП (%)	2.2	1.2	2.1	2.3	2.3	2.2
Средногодишна инфлация (ХИПЦ, %)	-1.3	1.2	1.8	2.0	2.1	2.1
Платежен баланс						
Текуща сметка (% от БВП)	5.3	3.9	1.7	1.2	0.8	0.2
Търговски баланс (% от БВП)	-2.0	-4.0	-5.7	-6.3	-6.5	-6.8
Преки чуждестранни инвестиции (% от БВП)	2.2	2.7	2.7	2.7	2.8	2.8
Паричен сектор						
МЗ (%)	7.6	7.7	7.9	8.0	8.1	8.1
Вземания от фирми (%)	1.6	3.8	5.0	5.7	6.2	6.4
Вземания от домакинства (%)	2.0	6.0	4.8	5.0	5.5	6.2

* При изготвяне на прогнозата са използвани статистически данни, публикувани до 14 март 2018 г.

** Оценка

Източници: МФ, НСИ, БНБ